

14.2.2022

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan lausunto kaupunginhallitukselle luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle Kansallisesta koulutuksen arviointikeskuksesta annetun lain muuttamisesta

HEL 2022-000781 T 03 00 00

Opetus- ja kulttuuriministeriö on pyytänyt Helsingin kaupunkia antamaan lausunnon luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle, joka koskee Kansallisesta koulutuksen arviointikeskuksesta (myöhemmin Karvi) annetun lain muuttamista. Lausunto annetaan Lausuntopalvelussa 25.2.2022 mennessä. Lain on määrä tulla voimaan 1.9.2022.

Esityksen mukaisesti laissa tullaan säätämään varhaiskasvatuksen digitaalisesta laadunarviointijärjestelmästä. Varhaiskasvatuksen järjestäjät ja palveluntuottajat voivat järjestelmän avulla täyttää lakisääteisen tehtävänsä arvioida antamaansa varhaiskasvatusta sekä osallistua ulkopuoliseen arviointiin. Järjestelmä mahdollistaa Karvin toteuttaa ulkopuolisia varhaiskasvatusta koskevia arviointeja, tukea arviointia ja laadunhallintaa koskevissa asioissa sekä kehittää varhaiskasvatuksen arviointia. Lisäksi esityksessä esitetään säädettäväksi järjestelmän yhteisrekisterinpitäjyydestä ja varhaiskasvatuksen tietovarannon tietojen hyödyntämisestä järjestelmässä. Järjestelmän käyttö koskee sekä kunnallista että yksityistä varhaiskasvatusta.

Helsingin kaupungin kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla pidämme hyvänä, että varhaiskasvatuksen laadun arviointiin laaditaan valtakunnallisesti yhtenäinen järjestelmä. Kuten esityksessäkin todetaan, varhaiskasvatuksen laatu on käsitteenä moninainen ja sidoksissa sen hetkisiin yhteiskunnassa tärkeiksi katsottuihin arvoihin. On merkityksellistä, että varhaiskasvatuksen laadun yhtenäisen arvioinnin kautta myös laadun käsitteellistä määrittelyä voidaan vahvistaa. Karvi on ansiokkaasti laatinut Varhaiskasvatuksen laadun arvioinnin perusteet ja suositukset -asiakirjan. Lakiesityksessä ehdotettu digitaalinen järjestelmä on hyvä jatkumo tälle kehitystyölle ja vahvistaa varhaiskasvatuksen yhtenäistä tietopohjaa.

Helsingin kaupungin varhaiskasvatusyksiköitä on ollut mukana Karvin toteuttamassa varhaiskasvatuksen laadun arviointityökalujen pilottihankkeessa. Pidämme hyvänä, että pilottihanke on toteutettu ja käyttäjäläpälautetta hyödynnetty järjestelmän kehittämisessä. Kunnilla on järjestelmästä vielä vähän tietoa. Kuitenkin samaan aikaan kunnissa kehitetään omia laadunarviointiin ja -hallintaan liittyviä malleja, jolloin konkreettinen tietämys tulevasta järjestelmästä olisi eduksi. Lakiesityksessä ei kuvata tarkemmin, minkälainen järjestelmä tulee olemaan. Esityksen

14.2.2022

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja

pohjalta on lisäksi haastavaa arvioida kunnan rekisterinpitäjälle koituvan työn määrää.

Pidämme hyvänä, että vastuu laadunhallinnan suunnittelusta ja toteuttamisesta säilyisi myös järjestelmän käyttöönoton jälkeen paikallisella tasolla. Kunnissa on erilaisia tarpeita kehittää varhaiskasvatuksen laatua, jolloin arviointiteeman ja -työkalujen valinnan tuleekin säilyä kunnissa.

Pidämme hyvänä, että järjestelmä mahdollistaisi arviointikeskuksen ulkoisten arviointien toteuttamisen järjestelmän kautta. Ulkopuolisten arviointien tulee kuitenkin olla hyvin ennakoitavissa eikä aiheuttaisi kohtuutonta kuormitusta varhaiskasvatusyksiköiden henkilöstölle. Tulee varmistaa, että kunnalla on käytössä myös ulkopuolisten arviointien tulosten osalta niin alueellinen, yksikkö- kuin toimipistekohtainen tieto sekä kunnallisen että yksityisen varhaiskasvatuksen osalta, jotta toimintaa voidaan kehittää ja varmistaa toiminnan tasalaatuisuus.

Varhaiskasvatuksen laadunarviointijärjestelmä jättää esiopetuksen arvioinnin ulkopuolelle johtuen esiopetuksen sijoittumisesta perusopetuslain alaisuuteen. Järjestelmän käytön ja sen myötä kertyvän arviointitiedon osalta tämä voi osoittautua ongelmalliseksi. Helsingin kaupungin esiopetus toimii tiiviisti varhaiskasvatuksen kanssa ja usein saman esihenkilön alaisuudessa. Lakiesitykseen tulisi tarkentaa, miten esiopetuksessa voidaan hyödyntää järjestelmää. Ehdotamme, että varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen henkilöstö voisi käyttää järjestelmää tasavertaisesti oman työn arvioinnin osalta.

Lakiesityksessä ehdotetaan, että jatkossa myös lapset ja huoltajat voisivat käyttää laadunarviointijärjestelmää ja näin olla osallisena arvioinnin toteuttamiseen. Pidämme lasten ja huoltajien osallisuutta merkittävänä. Eri-ikä- ja kehitystasoisten lasten osallistaminen arviointiin tulee tehdä lapselle sopivalla tavalla, ja tämä tulisi ottaa huomioon jo järjestelmän kehittämisvaiheessa. Näin vastuu arvioinnin ikätasoisesta toteuttamisesta ei jää vain henkilöstön vastuulle.

Lisätiedot

Henrietta Suomalainen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 22759
henrietta.suomalainen(a)hel.fi